

Velkommen til Høgild

Høgild i fortiden

Navnet Høgild er meget gammelt. Det nævnes første gang i 1465 og er sammensat af fuglenavnet HØG og ILD, som kan betyde hylde eller muld. Her har levet mennesker siden stenalderen, og de har efterladt sig mange spor bl.a. i form af gravhøje og "køgesteder" langs vandløbene. Fra stien kan man desuden se nogle meget velbevarede højryggede agre fra middelalderen (A). De er pløjet ved hjælp af en hjulplov, der modsat arden kunne vende jorden. De ses som bølger i terrænet.

Flere steder går naturstien forbi gamle engvandingsgrøfter, sandsynligvis gravet sidst i 1800-tallet, så vandet kunne ledes ind over de lavtliggende enge. Overrislingen af de tørre engstrækninger gav foder til flere kreaturer og dermed større velstand. Vi ved ikke, hvem der har gravet grøfterne, men vi ved, at Karup-egnen er blevet kaldt "engvandings vugge", fordi Peder Staulund i Vallerbæk var den første, der gravede engvandingsanlæg ved vandløbene.

Karup Å

Karup Å er en af de smukkeste åer i Danmark, fordi den på lange strækninger er ureguleret af mennesker. Netop her ved Høgild er det tydeligt, hvordan åen arbejder i landskabet. Nogle steder gennembyder den sit løb, og der dannes en hesteskoformet sø ved siden af åen, som med tiden gror til i sumpplanter.

Karup Å er et af Danmarks bedste fiskevande, hvor man kan fange nogle af verdens største havørreder. Den genetiske stamme er uforandret på trods af udsætning af dambrugsfisk. Åen er levested for andre interessante arter, f.eks. yngler den sjældne guldsmed, grøn kølleguldsmed, i åens sandbund.

Egekrat

På ådalens skrænter vokser ved Høgild rester af gamle egekrat med en fin vegetation under kronerne (B). I foråret kan man bl.a. se konvaller og majblomst. Egetræerne spirede på et tidspunkt, hvor Karup Hedeslette bestod af åbne, træløse vidder.

En barsk historie

Høgild ligger på Alheden, der engang var helt dækket af lyng og et meget fattigt område. Her blev Blichers Mads Doss født omkring 1780, og forældrene var så fat-

tige, at Mads og hans søster blev sendt ud for at tigge.

Høgild Møllegård er ikke den rigtige møllegård, men hed oprindeligt Høgildgaard. Høgild Mølle lå 100 m derfra ved Rabis Bæk. Til den knytter sig et drama, der er blevet kaldt århundredets kriminalgåde. Her blev en tjenestepige en tidlig morgen i marts 1845 fundet fastnaglet til mølledæmningen med en spids kniv gennem den venstre hånd og et stort snitsår tværs over struben. Hun kunne intet fortælle om, hvem der havde gjort det, og sagen blev aldrig opklaret.

Adgang

Området er privatejet, og du er velkommen til at gå en tur. Du må ikke fiske i åen uden fiskekort. Stien fører igennem indhegninger med kvæg, men vær ikke bange for dyrene. De er rolige, og der er ingen tyr. Vi beder dig holde din hund i snor hele tiden af hensyn til det vilde dyreliv, kvæget og de øvrige gæster. Her er ingen skraldespand - tag dit affald med dig hjem.

God tur!

VIBORG
KOMMUNE

Teknik & Miljø
Tlf. 87 87 87 87
www.viborg.dk